

Kalbos kultūros užduotys (I)

Pažymėk sakinius, kuriais kreipiamasi taisyklingai, mandagiai, laikantis kalbos etiketo.

- ☐ Gal Jūs žinote, kuris autobusas važiuoja į stotį?
- ☐ Skaistė, grįžk į savo vietą ir netrukdyk pamokos.
- ☐ Gerbiamas mokytojai, kviečiame Jus į aktų salę.
- ☐ Ei tu, gal gali paduoti man tą žurnalą?
- ☐ Pone karaliau, pas Jus atvyko pasiuntinys iš užjūrio.

Pažymėk sakinius, kuriais kreipiamasi taisyklingai, laikantis kalbos etiketo.

- ☐ Prašyčiau trupučiuką man padėti.
- ☐ Sakykit, prašau, kiek dabar valandų?
- ☐ Palaukit, prašom, registratūroje.
- ☐ Prašom pasakyti, kur yra artimiausia vaistinė.

Linijomis susiek nevertotinas svetimybes su tinkamais lietuviškais žodžiais.

Džoistikas	●	●	Byla
Printeris	●	●	Spausdintuvas
Desktopas	●	●	Nešiojamasis kompiuteris
Laptopas	●	●	Skaitytuvas
Skneris	●	●	Žaidimų svirtis
E-meilas	●	●	Tvarkyklė
Draiveris	●	●	Elektroninis paštas
Failas	●	●	Darbalaukis

Parink vartotiną žodį.

--- nusileis saulė. Šis --- šiuo atveju netinkamas. Prezidento siekiamybė – visų žmonių --- . Už Lietuvos laisvę kovojo --- . Gimnastui labai svarbu išlaikyti --- . Tėvai stengėsi, kad vaikas būtų --- . Sode šmėstelėjo --- šešėlis. Tyrimų rezultatus gausime po --- laiko.

Žodžiai, pavartoti netinkama reikšme, vadinami semantizmais. Vietoj jų parink ir įkelk tinkamus žodžius.

Atidaryti akis – , atidaryti paminklą – , uždaryti čiaupą – , atidaryti burną – , uždaryti burną – , atidaryti butelį – , atidaryti konferenciją – , atidaryti užuolaidas – .

užsičiaupti

išsižioti

pradėti

užsukti

atidengti

atsimerkti

atkimšti

atverti

Klaidinga žodžių daryba esti, kai prie lietuviškų kamienų pridedami svetimos kalbos priešdėlis ar priesaga. Ištaisyk žodžių darybos klaidas – pakeisk priešdėlį *da-* lietuvišku priešdėliu *pri-* ir parašyk žodžius.

Reikės damokėti , dadėk eurą, darašiau pastabą, niekaip tau nedasiskambinau , davažiavom mišką, iki ko dasigyveno , iki stalo nedaneši , daėjo iki ašarų.